

A törvény „megváltoztatása”

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Dániel 7:23-25; János 20:19-23;

Apostolok cselekedetei 20:6-7; Róma 7; 8:1; Jelenések 13:1-17

„Sokat beszél majd a Felséges ellen, és a Magasságos szentjeit pusztítja. Úgy véli, hogy meg tudja változtatni az időket és a törvényt. Az ő kezébe adatnak ideig, időnkig és egy fél időre” (Dán 7:25, ÚRK).

A végidei események megértésében központi szerepe van Isten törvényének, még pontosabban a hetedik napra, a szombatra vonatkozó negyedik parancsolatnak. Tisztában vagyunk azzal, hogy egyedül hit által nyerünk üdvösséget, és nem üdvözít a törvény betartása, még a szombatünneplés sem. Viszont azt is tudjuk: az utolsó napokban az Isten törvényének való engedelmesség – benne a szombat megtartása – lesz annak a külső jele, pecsétje, hogy hűségünk hova köt bennünket.

Ez a különbség főképpen *A jelenések könyve* 13. és 14. fejezeteiben bemutatott, kulminálódó végidei események között válik szembeütővé, amikor is az erőszakkal fellépő vallási és politikai hatalmak egyesült erői hamis istentiszteleti formát fognak rákényszeríteni a föld lakóira. Jel 14:7 verse viszont arra szólítja Isten népét, hogy *„imádjátok azt, aki teremtette a mennyet és a földet, és a tengert és a vizek forrásait.”* Vagyis senki másnak, csak a Teremtő Istennek jár az imádat!

Ezen a héten Isten törvényével foglalkozunk majd és különösen a szombattal. Érintünk még olyan kérdéseket is, amelyek a törvény megváltoztatására tett kísérlettel kapcsolatosak. Beszélni fogunk arról is, hogy mit jelent ez számunkra, akikhez közeleg a vég.

AZ ÍGÉRET

A Biblia egyik legnagyobb ígéretét Róm 8:1 versében találjuk: „*Nincsen azért immár semmi kárhovatásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak, kik nem test szerint járnak, hanem Lélek szerint.*” Mintha ez az ige koronázná meg a közvetlenül előtte olvasható gondolatfüzért. Akkor érthetjük meg jobban, hogy milyen reményt és ígéretet is közöl ez a vers, ha tanulmányozzuk, amit Pál az előzőekben írt.

Mi a lényege annak, amit Pál kifejtett Róm 7:15-25 verseiben? Ezek szerint tehát miért annyira biztató Róm 8:1 üzenete?

Keresztény körökben sokat vitatták, hogy vajon Pál hívőként írt-e önmagáról vagy sem, egy dolog azonban biztos: minden kétséget kizáróan arról szól, hogy a bűn valóságos. Mindenki, a hívők is tudják, milyen az a küzdelem, amire az apostol utal itt. Ugyan ki nem érezte már a testi dolgok és „a benne lakozó” bűn vonzását, amikor az rávette olyasmire, amiről tudta, hogy nem kellene megtennie vagy nem tette meg azt, amit nyilván meg kellett volna tennie? Pál nem a törvényben, hanem a test dolgaiban látta a problémát.

Vajon kivel nem fordult már elő, hogy azt akarta, ami helyes, mégis rosszat tett? Még ha Pál nem is arról ír, hogy a bűn elkerülhetetlenül ott van az újjászületett keresztények életében is, kétségkívül erőteljesen érzékelteti azt az állandó küzdelmet, amit mindenki tapasztal, aki engedelmessé akar lenni.

Így jut el a híres szavakig: „*Ó, én nyomorult ember! Ki szabadít meg engem e halálnak testéből*” (Róm 7:24, ÚRK). A választ Jézusban találja meg és abban a nagyszerű ígéretben, hogy „*Nincs tehát már semmi kárhovatásuk azoknak*” (Róm 8:1, ÚRK), akik Jézusban vannak és Isten kegyelméből a Lélek szerint járnak. Igen, a hívőknek vannak küzdelmeik, kísértés is éri őket és a bűn nagyon is valóságos. Viszont a Jézusba vetett hit által nem kárhovatja többé őket a törvény, valóban engedelmeskednek neki. Megtanulnak nem „*test szerint*”, hanem „*Lélek szerint*” járni.

Olvassuk el újból a mai igeszakaszt! Mi a tapasztalatunk azzal kapcsolatban, amiről Pál ír itt? Ezek szerint miért olyan nagyszerű ígéret Róm 8:1 verse?

A TÖRVÉNY ÉS A BŰN

A tegnapi részben tanulmányozott versekben arról volt szó, hogy a bűn valóság, még a keresztények életében is. Az azt megelőző igékben Pál a törvényre mutat, ami által megtudjuk, hogy mennyire terjedt el a halált hozó bűn.

Róm 7:1-14 versei szerint milyen kapcsolat van a törvény és a bűn között? Miért nem lehet üdvösségre jutni a törvény által?

Két lényeges pont figyelhető meg Pál tanításában. Először az apostol rámutat, hogy nem a törvénnyel van a baj. A törvény „szent, és a parancsolat szent és igaz és jó” (Róm 7:12). A bűn okozza a problémát, ami aztán halálhoz vezet. A másik pont az, hogy a törvénynek nincs ereje megmenteni a bűntől és a haláltól. A törvény mutat rá a bűn és a halál problémájára, teszi a bűn és a halál problémáját még szembetűnőbbé, de megoldást nem ajánl rá.

Csak a felületes olvasó érvelhet úgy, hogy a törvény, a Tízparancsolat már érvénytelen, és csakis akkor, ha egy sor más igéről nem vesz tudomást, amelyek ma is a törvény kötelező érvényét mutatják. Az ilyen érvelés homlokegyenest ellenkezik Pál gondolatával. Az apostol egész írása értelmét vesztené, ha a törvény érvénytelen lenne. Az érvelése abból indul ki, hogy a törvény továbbra is kötelez, hiszen bemutatja a bűn valóságát, ami miatt szükségünk van az evangéliumra. „Mit mondunk tehát? A törvény bűn-é? Távol legyen: sőt inkább a bűnt nem ismertem, hanem csak a törvény által; mert a kívánságról sem tudtam volna, ha a törvény nem mondaná: Ne kívánjad” (Róm 7:7).

Olvassuk el figyelmesen Róm 7:13 versét! Mit fejt itt ki Pál nemcsak a törvényről, hanem arról is, hogy miért van még mindig szükség rá?

Nem a törvény vezet halálhoz, hanem a bűn. A törvény azt mutatja be, hogy a bűn mennyire halálos. A törvény jó, ugyanis rámutat a bűnre, de megoldást nem kínálhat rá. Ezt csak az evangélium teszi. Pál szavainak az a lényege, hogy „a léleknek újságában” (Róm 7:6) kell szolgálnunk keresztényként, mint akik Krisztusban megváltást nyertek. Ez azt jelenti, hogy hit által kapcsolatban élünk Jézussal, az üdvösség tekintetében az Ő érdemeiben és igazságában bízunk (főként ez a téma húzódik végig a Római levél előző részében).

Hogyan mutat rá a törvény betartásával kapcsolatos saját tapasztalataink arra, hogy valóban szükségünk van Isten kegyelmére?

SZOMBATRÓL VASÁRNAPRA?

Hetednapi adventistaként gyakran halljuk, amint más felekezetekhez tartozó keresztény testvéreink azzal érvelnek, hogy a törvény már nem érvényes vagy mi már nem a törvény alatt, hanem kegyelem alatt vagyunk. Valójában azonban csak azt mondják, hogy a negyedik parancsolat érvénytelen. Sokan még erre sem hivatkoznak, hanem csak arra, hogy Jézus feltámadásának emlékére a hetedik napi szombat helyét elfoglalta az első nap, a vasárnap.

Hiszik, hogy állításukat bibliai igék támasztják alá.

Az alábbiakban találunk olyan újszövetségi igehelyeket, amelyek sok keresztény szerint azt jelzik, hogy az ószövetségi hetedik nap, a szombat helyét az Újszövetségben az első nap vette át. Olvasás közben azonban fel kell tennünk magunknak a kérdést: Valóban a nap megváltoztatásáról van-e ott szó, vagy csupán olyan eseményekkel találkozunk, amelyek azon a napon történtek, anélkül, hogy előírták volna a változtatást?

Jn 20:19-23 szakaszában mi volt az oka annak, hogy a tanítványok összegyűltek? A versek alapján vajon Jézus feltámadása miatt tartottak istentiszteletet, ahogy némelyek gondolják?

ApCsel 20:6-7 verseiben utal arra valami, hogy a szombatot megváltoztatták volna vasárnapra, a hét első napjára? Lásd még ApCsel 2:46!

1Kor 16:1-4 verseiben arról olvasunk, hogy a hívőknek a hét első napján kellett félretenni az adományaikat. Emellett találunk-e valamit azzal kapcsolatban, hogy a szombati nyugalomnapot áttették volna vasárnapra?

Ennyi a lényege a szentírási „bizonyítéknak”, amivel igyekeznek alátámasztani azt a tanítást, hogy a hetedik napi szombat helyét átvette volna a vasárnap. Ezekben az igékben néhány olyan alkalomról olvasunk, amikor a hívők különböző okokból összegyűltek, de egyik sem utal arra, hogy összegyűleteik olyan istentiszteletek lettek volna a hét első napján, amelyek a hetedik napot, a szombatot váltották fel. Érvelésükkel egyszerűen belemagyarázzák a szövegbe a vasárnapünneplés több évszázados keresztény tradícióját, olyasmit, ami soha nem is volt ott.

A HETEDIK NAP AZ ÚJSZÖVETSÉGBEN

Amint a tegnapi részben is megállapítottuk, a versek, amelyekkel általában igazolni próbálják, hogy a vasárnap váltotta volna fel a szombatot, egyáltalán nem mondanak ilyesmit. Valójában azt mutatja az Újszövetségben minden utalás a hetedik napra, a szombatra vonatkozóan, hogy továbbra is megtartották Isten Tízparancsolatának egyik rendelkezéseként.

Mit tudhatunk meg Lk 4:14-16 és 23:55-57 verseiből a szombatról a Krisztus halála előtti és utáni időből?

Figyeljük meg, hogy Krisztus női követői „Szombaton azonban pihentek a parancsolat szerint” (Lk 23:57), ami nyilván a Sínainál köbe vésett negyedik parancsolat volt. Tehát semmi utalást nem találunk arra, hogy az asszonyok mást tanultak volna Jézustól, mint Isten parancsolatainak, benne a szombat törvényének a betartását. „Ha engem szerettek, az én parancsolataimat megtartsátok” (Jn 14:15) – mondta Krisztus a tanítványainak. Ő maga is betartotta a parancsolatokat, köztük a hetedik napot, a szombatot. Hogy a vasárnap felváltaná a szombatot? Ilyesmiről az asszonyok nem hallottak.

A szombat megtartásának milyen bizonyítékait találjuk ApCsel 13:14, 42-44 és 16:12-13 verseiben? Látunk itt bizonyítékot a hét első napjára vonatkozóan?

Ezek az igeszakaszok nem támasztják alá, hogy a szombatot vasárnapra változtatták volna. Ellenkezőleg! Kitűnik belőlük, hogy az őskeresztény hívők szombatot ünnepeltek.

ApCsel 16:13 azért különösen érdekes, mert leírja, hogy nem a zsinagógában jöttek össze a hívők, hanem a folyóparton, „hol az imádkozás szokott lenni”. Ez szintén szombaton történt, hosszú évekkel Jézus halála után. Ezekben az igeszakaszokban semmi nem utal arra, hogy áttértek volna a vasárnapünneplésre.

Hogyan tudunk bizonyosságot tenni vasárnapot ünneplő ismerőseinknek a szombatról, méghozzá szelíden és bíráltság nélkül? Említsünk néhány példát!

TÖREKVÉS A NYUGALOMNAP MEGVÁLTOZTATÁSÁRA

Isten törvénye, a Tízparancsolat továbbra is kötelező érvényű (lásd Jak 2:10-12), aminek a hetedik nap, a szombat szintén része. Miért ünnepel mégis olyan sok keresztény vasárnapot, még ha ennek nincs is bibliai alapja?

Dániel próféta könyve 7. fejezete ír négy nagy birodalom felemelkedéséről: Babilon, Médo-Perzsia, Görögország, majd pedig a negyedik, végső földi birodalom Róma. Későbbi korszakában a Római Birodalomból egy kis szarv emelkedik ki (Dán 7:8), *ami még mindig a Római Birodalom része*, csak egy későbbi szakasza. Mi más lehetne ez a hatalom, mint a pápaság, ami pontosan Rómából nőtt ki és a mai napig része annak? Az 1600-as években így írt Thomas Hobbes: „Aki elgondolkodik a nagy egyházi hatalom eredetéről, könnyen észreveszi, hogy a pápaság nem más, mint a letűnt Római Birodalom szelleme, ami annak sírján trónol” (Thomas Hobbes: *Leviathan*. Oxford, 1996, Oxford University Press, 463. o.).

Mit tanít Dán 7:23-25 szakasza, ami segít megérteni, honnan is ered a vasárnapünneplés gyakorlata?

Az eredeti arám nyelvben a 25. versben az áll, mint amit a revideált protestáns fordításban (RÚF) is olvasunk: a kis szarv arra „*törekszik, hogy megváltoztassa... a törvényt.*” Mégis milyen földi hatalom változtathatja meg Isten törvényt? A pontos részleteket a történelem homálya fedi, az viszont tudott, hogy a szombat helyett a római pápaság bevezette a vasárnapünneplés hagyományát. Ez a tradíció annyira beágyazódott, hogy még a reformáció is életben tartotta, egészen a XXI. századig. A legtöbb protestáns ma is a hét első napját ünnepli ahelyett, hogy a hetedik napra vonatkozó bibliai parancsot követné.

Vessük össze Jel 13:1-17 és Dán 7:1-8, 21, 24-25 verseit! Melyik képpel találkozunk mindkét könyvben, ami segít megérteni az utolsó idők eseményeit?

A jelenések könyve közvetlenül *Dániel próféta könyvéből* vett képekkel, köztük Róma későbbi (pápai) korszakára vonatkozó képpel mutat a végidei üldözésre, ami azok ellen irányul, akik nem hajlandóak *A jelenések könyvében* feltűnő hatalmak parancsa szerinti „imádatra”.

Hogyan világít rá Jel 14:6-7 (de leginkább a 7. vers, ami a negyedik parancsolat nyelvezetét tükrözi, lásd 2Móz 20:11), hogy a szombat kérdése döntő lesz az imádatot érintő végidei krízisben?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Sátán, a mennyben az Isten ellen hadakozó sárkány (Jel 12:7) az, aki hadat indít Isten földi népe ellen is, azok ellen, „*akik megőrzik Isten parancsolatait*” (Jel 12:17, ÚRK; lásd még 13:2, 4). Valójában magát Sátánt is imádják (Jel 13:4). Tehát Sátán a földön is folytatni akarja a háborút, amit a mennyben robbantott ki. Isten elleni harcában központi szerepe van az Isten törvénye elleni támadásnak.

„A negyedik parancsolatban Isten a menny és a föld Teremtőjének nevezi magát. Ez különbözteti meg minden hamis istentől. A teremtés munkájának emlékeként szentelte Isten a hetedik napot az ember számára nyugalomnappá. A szombatnak az a rendeltetése, hogy az embert mindig az élő Istenre, létének forrására, tiszteletének és imádatának tárgyára emlékeztesse. Sátán igyekszik az embert rávenni Isten elleni hűtlenségre és törvényével szembeni engedetlenségre, ezért különösen a negyedik parancsolat ellen folytat harcot, amely Istenre mint Teremtőre mutat” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*. Budapest, 2013, Advent Kiadó, 47. o.).

Azért imádjuk az Urat, mert Ő „*teremtette a mennyet és a földet*”, a hetedik nap, a szombat pedig Teremtő voltának alapvető jele, ami egészen a teremtés heitéig mutat vissza (1Móz 2:1-3). Nem csoda tehát, hogy Isten elleni támadásában Sátán az Úr hatalmának legfőbb, legalapvetőbb jele ellen tör, ami nem más, mint a szombat. Az utolsó időkben Istennek lesz a földön egy népe, amely szilárdan és rendületlenül kitart mellette, és szövetségi hűségük abban mutatkozik meg, hogy megtartják minden parancsolatát, beleértve azt is, ami konkrétan rámutat az Urra mint Teremtőre, aki egyedül méltó az imádatunkra.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. **Vannak, akik szerint valóságos a bűn, viszont úgy érvelnek, hogy Isten eltörölte a törvényt. Mi a baj az érvelésükkel? Hol a következetlenség ebben a gondolatmenetben?**
2. **Milyen tapasztalataink voltak azokkal, akik a szombat helyett a vasárnap mellett érvelnek? Mire tudtunk hivatkozni, és milyen eredménnyel? Hogyan válaszolhatunk arra a gyakori állításra, hogy a szombatünneplés törvényeskedés, aki ezt képviseli, az a cselekedeteitől várja az üdvösséget?**
3. **A szombatról beszélve és a végidei eseményekre készülve miért különösen fontos világossá tenni, hogy a „fenevad bélyegével” kapcsolatos helyzet még nem következett be?**

ISTEN ÉS JELENLÉTE

„Istent felfogni akarjuk, mielőtt elfogadnánk. Pedig Isten titkának elfogadása fölemel. Nem kerüli meg az értelmet, hanem feltárja a csukott ajtókat” (An.).

„Legjobban Isten jelenlétének a tudata tud megóvni a kísértések között. Az igazi keresztényt az jellemzi, hogy mit tesz akkor, amikor egyedül van” (An.).

A SZERETETRŐL

„A szeretet senkinek sem esik rosszul” (R. K.).

„Ember, ne a világot szeresd; elég, ha a szomszédoddal jóban vagy” (Kínai mondás).

„Ha nem gondolod komolyan, akkor nem is kéne kimondanod, hogy szeretlek. De ha komolyan gondolod, akkor szerintem sokszor ki kell mondani. Az emberek ugyanis hamar elfelejtik” (egy nyolcéves kislány).

„Amikor szeret valaki, akkor máshogyan mondja ki a neved. Valahol érzed, hogy az ő szájában biztonságban van a neved” (egy négyéves kisfiú).

„Ha jobban szeretnél szeretni, akkor olyan baráttal kezd, akit utálsz” (egy hatéves kislány).

„Szeretet az, ami megnevettet, amikor fáradt vagy” (egy négyéves kislány).

„A zongoravizsgámon egyedül voltam a színpadon, és nagyon féltem. Odanéztem a közönségre, és apu ott mosolygott meg integetett. Csak ő mosolygott. Ezután már nem féltem” (egy nyolcéves kislány). *DIR*